

[Indenrigsministeren.]

glade, naar de laansøgendes Kreds indsnævres, men jeg kan sige til det ærede Medlem, at Repræsentanterne for Debitorerne, altsaa Apotekerne, alle dem, jeg har talt med, har udtalt deres store Tilfredshed med denne Ændring, og som det er kendt, indeholdtes en lignende Bestemmelse allerede i det Forslag, der af den tidligere Regering fremsattes i Landstinget i 1923—24, saa jeg tror, man skal opretholde denne Bestemmelse.

Det ærede Medlem fremsatte dernæst en Række Betragtninger om den foreslaaede Afløsning af de reelle Apotekerprivilegier og fremsatte nogen Kritik, om end det forekom mig, at denne Kritik i sin Realitet var meget svag. Denne Kritik tog navnlig Sigte paa de foreslaaede Erstatningsregler. I Lovforslagets § 49, Erstatningsparagraffen, er nævnt de Beføjelser, som Staten ubestridelig har overfor Privilegiehaverne, og som selvfølgelig indeholder en Begrænsning af Privilegiernes Værdi. Det ærede Medlem siger nu i Anledning af Statens Beføjelse til at regulere Salgsretten, at Paalæggelsen af Rekognition i sin Tid er sket med tvivlsom juridisk Berettigelse. Jeg ved ikke, at nogen har bestridt Berettigelsen af denne Rekognition, da den blev paalagt, og mon vi saa ikke saa mange Aar efter skulde undlade at gøre det? I det hele taget tror jeg, at naar Samfundet nu med dette Forslag kommer og siger til de reelle Privilegiehavere, at vi anerkender, at selve Salgsrettens Udøvelse gennem lange Tider har skabt en Ret for Privilegiehaverne, og at vi er villige til at anerkende denne Ret og villige til at vise fuld Rimelighed i hele dette Forhold, da skal man undlade fra modsat Side at søge de Statens Rettigheder gjort tvivlsomme, som hidtil har været anerkendt. Jeg tror ikke, det er klogt fra denne modsatte Side at forsøge at sige noget saadant, og jeg er overbevist om, at det ærede Medlem ikke gavner de reelle Privilegieindehavere derigennem.

Dernæst søgte det ærede Medlem overfor den Ret, Staten har til at oprette nye Apoteker, der i givet Tilfælde kan virke konkurrerende overfor Apotekere med reelle Privilegier, at reducere denne Ret betydeligt ved at gøre det til noget ufint, om Staten benytter denne Ret. Jeg tør vel ogsaa nok sige, at det ærede Medlem endogsaa indlod sig paa at holde en moralsk Forelæsnung for mig om *fairnes*. Mon jeg ikke i al Elskværdighed tør bede mig fritaget for noget saadant, baade

hvad angaar mig personlig, og for saa vidt det skal tage Sigte paa Statens Optræden i det hele taget? Jeg vil gerne spørge: Hvornaar har det i dette Stykke manglet paa fair Optræden fra Statens Side? Man vil formentligt ikke docere den Lære, at Staten i Fremtiden skal være afskaaret fra at oprette Apoteker indenfor alle de Omraader, hvor der i Forvejen er reelle Apotekerprivilegier! Hidtil har man fundet noget saadant fuldkommen i sin Orden. I den sidste halve Snes Aar er der ogsaa i adskillige Tilfælde oprettet personelle Apoteker indenfor saadanne Omraader, og der vil efter min Mening i adskillige Tilfælde være god Begrundelse derfor ogsaa i den kommende Tid.

Det ærede Medlem søger nu ved Om-talen af hele dette Forhold at give det Udseende af, at afdøde Professor Scharling i de Profetier, som jeg nævnte, han havde fremsat for mange Aar siden, tog Sigte paa en Tid, hvor det var Vandaler, der befandt sig i Ministerstillingerne, efter at den Kulturens Undergang var sket, som maatte forudses, naar Konservatismen blev fjernet fra Magten. Jeg maa imidlertid sige, at noget saadant gælder slet ikke om Professor Scharlings Udtalelser. Vel kendte jeg Professor Scharling, min gamle Lærer, som en Mand, der maaske paa mange Omraader var snæver i Tankegang og Synsmaader, men han havde paa den anden Side saa meget af Statsideen i sig — og det var kun rimeligt, da han ikke blot var Jurist, men først og fremmest Nationaløkonom —, at han sjældent gav Afkald paa Statens velerhvervede Rettigheder, en Tankegang, som desværre synes fremmed for en nutidig Konservativ, som har et mere merkantilt Tilsnit, og hvis Jura jo ikke har det Korrektiv, som de nationaløkonomiske Synsmaader altid indeholder til Værn om de almene Rettigheder. Derfor siger Professor Scharling ogsaa udtrykkelig, at man meget vel kan tænke sig en stærkere Anvendelse af Oprettelsesretten fra Statens Side og der er ogsaa i denne Forbindelse Tale om Ministre i eventuelle konservative Ministerier — den Mulighed er jo ikke saa nærliggende, som den tidligere har været. Naar det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven siger, at Professor Scharling aldeles ikke er gaaet ind for en Afløsning, fastsat indenfor de Rammer, man her tænker sig, er en saadan Udtalelse jo ogsaa ganske forkert. Professor Scharling anbefaler netop paa det Tidspunkt den svenske Ordning, hvis Princip netop i dette